

قرارگاه ایمان

محمود دایقان نیری

انتشارات توز و قلم

سرشناسه	:	دهقان نیری ، محمود، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	قرارگاه ایمان/محمود دهقان نیری.
مشخصات نشر	:	یزد: توز و قلم، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۴۱۰ص.
شابک	:	978-600-6653-66-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	نماز جمعه
موضوع	:	Jum'ah
موضوع	:	نماز جمعه -- ثواب
موضوع	:	Jum'ah -- Awards
موضوع	:	نماز جمعه -- خطبه‌ها
موضوع	:	Jum'ah -- Public speaking
موضوع	:	ائمه جمعه و جماعت -- اخلاق حرفه‌ای
موضوع	:	Imams (Mosque officers) -- Professional ethics
رده بندی کنگره	:	BP۱۸۷/۵/د۹ق۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۵۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۸ ۷۳۰

قرارگاه ایمان

❖ نویسنده:	محمود دهقان نیری
❖ ناشر:	ایمانشارات توز و قلم
❖ آماده‌سازی و امور فنی:	دوره توز و قلم
❖ طراح جلد:	عابریضا پروا
❖ نوبت چاپ:	اول-۱۳۹۶
❖ چاپ:	چاپ قلم
❖ شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
❖ قیمت:	۳۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

نشانی ناشر: یزد- خیابان مطهری- ۸ متری حافظ- حافظ- پلاک ۶

تلفن: ۳۵۲۲۰۰۰۷- فاکس: ۳۵۲۲۰۰۰۸

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۵
نماز جمعه.....	۱۹
تاریخچه نماز جمعه.....	۲۲
اهمیت و جایگاه نماز جمعه.....	۲۴
آثار و برکات نماز جمعه.....	۳۰
فلسفه نماز جمعه.....	۳۹
۱- تعبد و تسلیم.....	۳۹
۲- تشکر و قدرشناسی از خداوند.....	۴۰
۳- تذکر و یادآوری.....	۴۱
۴- تربیت و تهذیب نفوس.....	۴۲
۵- وحدت و انسجام اسلامی.....	۴۳
پاداش نماز جمعه.....	۴۵
۱- قرب به خدا.....	۴۵
۲- بهشت خدا.....	۴۵
۳- نجات از آتش دوزخ.....	۴۶
۴- ایمن از وحشت قیامت.....	۴۶
۵- آمرزش و مغفرت الهی.....	۴۷
۶- تکفیر گناهان.....	۴۷
۷- پاک شدن از گناهان.....	۴۸
۸- استجاب دعا.....	۴۹

- ۹- بهره‌مندی از دعای فرشتگان..... ۴۹
- ۱۰- پاداش یک سال عبادت..... ۵۰
- ۱۱- ثبت نامشان در دیوان فرشتگان..... ۵۰
- ۱۲- پاداش حج و عمره..... ۵۱
- پیامدهای بی اعتنائی به نماز جمعه..... ۵۲
- ۱- هلاکت و نابودی..... ۵۲
- ۲- افتادن در دام نفاق..... ۵۲
- ۳- بسته شدن راه دل..... ۵۲
- ۴- افتادن در وادی غفلت..... ۵۳
- ۵- پریشانی در کار..... ۵۳
- ۶- بی برکتی در زندگی..... ۵۳
- ۷- قبول نشدن سایر اعمال..... ۵۳
- ۸- زندگی سخت و مشقت بار..... ۵۴
- ۹- محرومیت از دیدن در قیامت..... ۵۴
- موانع نماز جمعه..... ۵۵
- ۱- کسب و کار..... ۵۵
- ۲- شیطان..... ۵۶
- ۳- کینه توزی دشمنان..... ۵۶
- ۴- سرگرم شدن به مال و اولاد..... ۵۸
- ۵- دنیا طلبی..... ۵۸
- ۶- دوستان ناباب..... ۵۹
- ۷- پیروی از عالمان منحرف..... ۵۹
- ۸- گناه و معصیت..... ۶۰
- ۹- سرگرمی‌های یهوده..... ۶۰
- ارکان نماز جمعه..... ۶۱
- رکن اول: روز جمعه..... ۶۱

۶۴	جمعه در فرهنگ دینی
۸۰	اعمال روز جمعه
۸۰	اول: نماز جمعه
۸۰	دوم: نماز جعفر طیار
۸۳	سوم: تفقه در دین
۸۴	چهارم: ذکر صلوات
۸۶	پنجم: دعا و نیایش
۹۰	ششم: روز گرفتن
۹۱	هفتم: استغفار نمودن
۹۳	هشتم: نظافت و آراستگی ظاهر
۹۷	نهم: صدقه دادن
۹۹	دهم: زیارت اهل بیت
۱۰۳	یازدهم: زیارت برادران دینی
۱۰۳	دوازدهم: زیارت اهل قبور
۱۰۴	سیزدهم: افزایش رفا و آسایش برای خانواده
۱۰۵	چهاردهم: تلاوت قرآن
۱۰۸	پانزدهم: انجام هرگونه کار خیر
۱۰۹	رکن دوم: امام جمعه
۱۱۳	وظایف امام جمعه
۱۱۳	وظیفه اول: ایراد خطبه‌های نماز جمعه
۱۱۷	وظیفه دوم: تبیین و تبلیغ معارف اسلامی و احکام دینی
۱۱۸	وظیفه سوم: دفاع و پاسداری از اسلام و ارزش‌های اسلامی
۱۲۱	وظیفه چهارم: هدایت‌گری و بصیرت‌افزایی
۱۲۴	وظیفه پنجم: تبیین و تحلیل مسائل سیاسی
۱۲۸	وظیفه ششم: تحکیم وحدت و انسجام ملی
۱۲۸	وظیفه هفتم: گره‌گشایی از کار مردم

وظیفه هشتم: نظارت بر روابط اجتماعی و فرهنگ عمومی.....	۱۳۲
وظیفه نهم: نظارت بر عمل کرد مسئولان و ایجاد هماهنگی در میان آنان.....	۱۳۴
وظیفه دهم: تبیین عمل کرد نظام اسلامی.....	۱۳۴
ویژگی های امام جمعه موفق.....	۱۳۶
الف- ویژگی های علمی و معرفتی.....	۱۳۷
۱- دانش اندوزی.....	۱۳۷
۲- دین شناسی.....	۱۳۹
۳- وظیفه شناسی.....	۱۴۵
۴- مخاطب شناسی.....	۱۴۶
۵- نیاز شناسی.....	۱۴۷
۶- زمان شناسی.....	۱۴۸
۷- حد شناسی.....	۱۵۰
۸- سیاست شناسی.....	۱۵۱
۹- دشمن شناسی.....	۱۵۳
ب- ویژگی های اخلاقی.....	۱۵۶
۱- پاکی و تقوا.....	۱۵۷
۲- تزکیه و تهذیب نفس.....	۱۸۸
۳- حسن خلق.....	۱۹۲
۴- اخلاص.....	۱۹۶
۵- شرح صدر.....	۲۰۵
۶- شهامت و شجاعت.....	۲۰۷
۷- تواضع و فروتنی.....	۲۱۰
۸- صدق و راستی.....	۲۱۲
۹- صبر و پایداری.....	۲۱۶
۱۰- حلم و بردباری.....	۲۲۰
۱۱- توکل.....	۲۲۵

ج- ویژگی‌های اجتماعی.....	۲۲۷
۱- ارتباط مستقیم با مردم.....	۲۲۸
۲- مردم داری.....	۲۲۹
۳- مهرورزی و محبت به دیگران.....	۲۳۲
۴- احترام به مردم.....	۲۳۴
۵- ساده زیستی.....	۲۳۶
۶- قدرشنایی از مردم.....	۲۴۱
۷- مشورت و نظر خواهی.....	۲۴۳
۸- آراستگی ظاهر.....	۲۵۰
۹- خیر خواهی و ناسوزن.....	۲۵۰
۱۰- اعتدال و میانه روی.....	۲۵۱
۱۱- ایراد خطبه‌های مفید و بداد.....	۲۵۴
۱۲- داشتن یک ستاد فعال و مؤثر.....	۲۶۴
رکن سوم: مردم.....	۲۶۶
وظیفه اول: حضور گسترده در نماز جمعه.....	۲۶۶
وظیفه دوم: پیشگام بودن و حضور به موقع در نماز جمعه.....	۲۷۰
وظیفه سوم: سکوت کردن و گوش دادن به خطبه‌ها.....	۲۷۱
وظیفه چهارم: رعایت نظم و انضباط.....	۲۷۴
وظیفه پنجم: رو به قبله نشستن.....	۲۷۶
وظیفه ششم: با طهارت بودن.....	۲۷۷
آداب و احکام نماز جمعه.....	۲۷۸
بخش اول: آداب و احکام خطبه‌های نماز جمعه.....	۲۷۸
الف- احکامی که مربوط به خطیب جمعه است.....	۲۷۸
ب- احکامی که مربوط به محتوای خطبه‌ها است.....	۲۸۰
ج- احکامی که مربوط به نماز گزاران جمعه، در هنگام ایراد خطبه‌هاست.....	۲۸۱
بخش دوم: آداب و احکام نماز جمعه.....	۲۸۲

نماز عید فطر و قربان	۲۸۳
جایگاه عید فطر و قربان در اسلام	۲۸۳
آداب و احکام نماز عید فطر و قربان	۲۸۶
نماز استسقاء (طلب باران)	۲۹۰
الف - نعمت باران	۲۹۱
ب - عوامل خشک سالی	۲۹۴
۱- تکذیب حقایق	۲۹۴
۲- گناه و عصیت	۲۹۴
۳- دروغگویی سرلان	۲۹۵
۴- خشم و غفب رور دگار	۲۹۶
۵- سوء نیت	۲۹۶
۶- بغض به حضرت علی علیه السلام	۲۹۶
۷- نپرداختن زکات	۲۹۷
۸- قضاوت ناحق	۲۹۸
۹- کم فروشی	۳۰۰
۱۰- ناسپاسی	۳۰۱
ج - اسباب نزول باران الهی	۳۰۱
۱- ایمان و تقوا	۳۰۱
۲- استقامت در راه خدا	۳۰۲
۳- استغفار	۳۰۲
۴- دعا کردن	۳۰۴
دعای پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله در طلب باران	۳۰۵
دعای امیر مؤمنان علی علیه السلام در طلب باران	۳۱۲
دعای امام حسن و امام حسین علیهما السلام در طلب باران	۳۱۷
دعای امام سجاد علیه السلام در طلب باران	۳۲۰

۳۲۲	دعای حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در طلب باران
۳۲۳	۵- نماز استسقاء
۳۲۳	تاریخچه نماز استسقاء
۳۲۹	آداب و احکام نماز استسقاء
۳۳۳	ختمه مسک
۳۳۳	۱- خطبه نماز جمعه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله
۳۳۷	۲- خطبه نماز جمعه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله
۳۳۹	۳- خطبه نماز جمعه پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله
۳۴۰	۴- خطبه نماز ع - پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله
۳۴۱	۵- خطبه نماز جمعه امیر مومنان علی علیه السلام
۳۴۶	۶- خطبه نماز جمعه امیر مومنان علی علیه السلام
۳۵۵	۷- خطبه نماز جمعه امیر مومنان علی علیه السلام
۳۶۴	۸- خطبه نماز جمعه امیر مومنان علی علیه السلام
۳۶۶	۹- خطبه نماز جمعه امیر مومنان علی علیه السلام
۳۶۹	۱۰- خطبه نماز عید فطر امیر مومنان علی علیه السلام
۳۷۶	۱۱- خطبه نماز عید فطر امیر مومنان علی علیه السلام
۳۷۸	۱۲- خطبه نماز عید قربان امیر مومنان علی علیه السلام
۳۸۴	۱۳- خطبه نماز استسقاء امیر مومنان علی علیه السلام
۳۹۱	۱۴- خطبه نماز جمعه امام حسن مجتبی علیه السلام
۳۹۳	۱۵- خطبه نماز جمعه به روایت امام باقر علیه السلام

پیشگفتار

حما و سپاس خداوندی را سزا است که بشر را شایسته عبادت خویش دانست و او را مورد خطاب قرار داد و فرمود: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْأَنْدِيَةَ مِنْ قَبْلِكُمْ» ای مردم پروردگار خود را پرستش کنید، آن کس که شما را آفرید.^۱

صلوات و درود خداوند و اهل آسمان و زمین بر انبیاء الهی علیهم السلام به ویژه پیامبر اعظم حضرت محمد صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام که منادی بندگی و عبادت خدا در روی زمین بودند و همواره مردم را به سوی عبادت و پرستش خدا دعوت نمودند و از بندگی غیر خدا و طاغوت بر حذر داشتند: «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ» ما در میان هر امتی رسولی فرستادیم تا آن که ای بکتا را عبادت نموده و از طاغوت اجتناب کنید اما گروهی از مردم دعوت انبیاء را اجابت نموده و خدا آن‌ها را هدایت کرد و گروهی نپذیرفتند و ضلالت و گمراهی دامنشان را گرفت.^۲

رحمت بیکران الهی بر احیاگر اسلام ناب محمدی ﷺ حضرت امام خمینی قدس سره که جلوه‌ای از احیاگری او، إقامة نماز جمعه در ایران اسلامی بود.

درود خدا و فرشتگان و مؤمنان، بر شهیدان والا مقام، به ویژه شهدای محراب که با خون خویش پایه‌های سنگر نماز جمعه را استحکام بخشیدند.

نماز جمعه‌ای که از مهم‌ترین عبادت‌ها در شرع مقدس اسلام است و بیشترین تأثیر فرهنگی، سیاسی در جامعه دینی دارد. چرا که:

نماز جمعه، یک همایش بزرگ و گردهمایی عمومی و حماسه حضور مؤمنان، با در رنگ و نژاد و قوم و قبیله در هر هفته است که نقش تعیین کننده و سرنوشت ساری در زندگی دنیا و آخرت آنان دارد.

نماز جمعه، مرکزی برای تب‌دل افکار عمومی و آگاهی بخشیدن و بصیرت افزایی به مردم در زمینه معارف اسلام و احکام دینی و رویدادهای مهم اجتماعی و سیاسی است.

نماز جمعه، پایگاهی برای دفاع از اسلام و ارزش‌های دینی و انقلابی در برابر تهاجم فرهنگی دشمنان است.

نماز جمعه، عاملی برای تقویت و توسعه ذکر خدا و فرستادگان اهل بیت علیهم السلام در جامعه و تحکیم پایه‌های معنوی و ایمانی مردم است.

نماز جمعه، پایگاهی است که در دل دشمنان اسلام ایجاد رعب و وحشت نموده و معادلات سیاسی و فکری آن‌ها را بر هم می‌زند.

نماز جمعه، مرکزی برای بیان مشکلات مردم و عمل کرد مسئولان نظام اسلامی است.

نماز جمعه، تنها یک عبادت فردی برای خود سازی و ایجاد ارتباط با پروردگار متعال نیست، بلکه علاوه بر آن، رمز اتحاد و همبستگی اسلامی، و اظهار قدرت و عظمت و شوکت مسلمانان در برابر دشمنان اسلام، و ایجاد الفت و مودت در میان مؤمنان و موحدان خواهد بود.

خداوند متعال برای معرفی این فریضه بزرگ سوره‌ای به نام جمعه نازل فرمود و در آن، اهمیت نماز جمعه را یاد آور گردید. و همچنین پیشوایان معصوم علیهم السلام در روایات بسیاری بر اهمیت و جایگاه نماز جمعه تأکید کرده‌اند. رهبر حکیم و فرزاد انقلاب حضرت آیه الله العظمی خامنه‌ای دام‌ظله نیز در گردهمایی سراسری ائمه جمعه در باره جایگاه نماز جمعه در جامعه اسلامی چنین فرمود: نماز جمعه یک قرارگاه است. قرارگاه ایمان، قرارگاه تقوا، قرارگاه بصیرت، قرارگاه اخلاق.^۱

این سخن جامع و حکیمانه معظم له در باره نماز جمعه، باعث گردید که حقیر، به عنوان کسی که سال‌ها در این قرارگاه حضور دارد، این نوشتار را در باره چهار اجتماع مهم عبادی، سیاسی در اسلام، یعنی نماز جمعه، نماز عید فطر، نماز عید قربان، نماز استسقاء اختصاص داده و با عنوان «قرارگاه ایمان» به پیشگاه ره پویان قرآن کریم و پیروان اهل بیت علیهم السلام تقدیم نمایم.

برگ سبزی است تحفه درویش چه کند بی نوا ندارد بیش
اقا پیش از مطالعه توجه خوانندگان محترم را به چند نکته جلب می‌نمایم.
۱- اساس و پایه این نوشتار، آیات قرآن کریم و روایات اسلامی است.

۲- تمام آیات و روایات را ترجمه نموده تا برای عموم خوانندگان محترم قابل استفاده باشد. البته در ترجمه آیات نورانی قرآن کریم، از تفسیر نمونه که از آثار بسیار ارزشمند استاد بزرگوارم آیه الله العظمی مکارم شیرازی دام ظلّه می باشد استفاده شده است.

۳- تلاش ما بر این بوده است که مطالب به طور اختصار و به صورت دسته بندی و با یک سیاق و نظم جدیدی ارائه گردد.

در پایان انتظار آن است که خوانندگان ارجمند با راهنمایی ها و پیشنهادهای ارزشمند خویش، مسیر را بهره مند سازند تا آن که نقص ها و ضعف ها به کمال و قوت تبدیل گردد. ان شاء الله

هر که نقص خویش را دیا و شجاعت اندر استکمال آن ده اسبه تاخت

«وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَكَلَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ»

محمود دهقان نوری